

ת"פ 37211/06/18 - מדינת ישראל נגד דימטרו טיקליאן (עציר) - הובא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 37211-06-18 מדינת ישראל נ' טיקליאן(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל - באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד
ליאת גלבוע

המאשימה

נגד

דימטרו טיקליאן (עציר) - הובא וע"י עו"ד
קטי צוויטקוב

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, לאחר שמיעת חלק מפרשת התביעה ובמסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של **הריגה** לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 [להלן: "חוק העונשין"].

2. מכתב-האישום המתוקן עולה, כי הנאשם ילידאוקראינה, אשר שוההבישראלבמעמדשלפליט.ביום 26.5.18 בשעה 05:00 לערך, הגיע הנאשם אל מועדון "טטיאנה" (להלן: "המועדון"), ובאותה העת שהה במועדון אלכסי גונטה ז"ל, יליד מולדובה (להלן: "אלכסי" או "המנוח").

בשעה 05:15 לערך, יצא הנאשם מהמועדון, ובסמוך אל דלת הכניסה למועדון פגש באלכסי, כאשר בין השניים אין היכרות מוקדמת. אלכסי פנה לנאשם וביקש ממנו סיגריה, הנאשם השיב כי אין ברשותו סיגריה, ובהמשך, במהלך דין ודברים ביניהם, אלכסי קרא לנאשם "חוחול" - כינוי בשפה הרוסית, שנתפס בעיני הנאשם ככינוי מעליב המתייחס למוצאו, ובין השניים החל ויכוח מתמשך בסביבת המועדון.

בהמשך, התקרבו דימיטרי סקיפור (להלן: "דימיטרי") ופאבל בינדו (להלן: "פאבל"), אשר מכירים את הנאשם, אל עבר הנאשם ואלכסי. דימיטרי דחף את אלכסי אשר זז לאחור. אז התקרב הנאשם אל אלכסי והכה אותו שלוש פעמים באמצעות אגרוף באזור פניו וצווארו.

פאבל ניסה להרחיק את הנאשם מאלכסי, אך הנאשם קרב שוב לאלכסי והכה אותו בכוח רב באמצעות אגרוף בפניו. מעוצמת המכה אלכסי נפל לאחור וראשו הוטח במדרכה. מיד לאחר מכן, ברח הנאשם מן המקום אל השוק הסמוך, ולאחר מכן נמלט אל ביתו, כשהוא מותיר את אלכסי שרוע על המדרכה. אמבולנס הוזעק אל

המקום ופינה את אלכסי לבית חולים, שם הובהל אל חדר הטראומה.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה לאלכסי חבלה בראשו, עם סיבוכים נלווים, אשר הביאו לפטירתו שלושה ימים לאחר מכן ביום 29.5.18.

תסקיר שירות המבחן

3. מהתסקיר עולה, כי הנאשם, כבן 21, רווק, יליד אוקראינה, הגיע לישראל כתייר בפברואר 2017, מאז עבד כפועל בניין והתגורר בשכירות ברמת גן.

בשל מצוקה כלכלית בארץ מוצאו, בהיותו כבן 8 נסעו הוריו לעבוד באיטליה והוא ואחיו נותרו בטיפול סבתם, כאשר ההורים לא הצליחו לבקרו לעיתים קרובות, אך היו מעורבים בחייהם. הוריו התגרשו כשהיה בן 12, ויחסיו עם אביו החורג תקינים. כיום, מקיים קשר טלפוני עם הוריו בתדירות גבוהה.

סיים 9 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית, המשיך את לימודיו במסגרת מקצועית, השיג תעודת מקצוע של נהג משאית, נסע לעבוד באיטליה כפועל בניין אך חזר לאוקראינה, וכאמור משנת 2017 שוהה בישראל, כשתיאר את תפקודו בארץ כנורמטיבי בכל התחומים.

הנאשם תיאר, כי בתחילת מעצרו התקשה להסתגל לתנאי המעצר וכאשר נודע לו על פטירת המנוח, היה נסער רגשית ומוצף במחשבות אובדניות. בהמשך מצבו הרגשי התייצב, וכיום הסתגלותו למעצר תקינה.

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ולקח אחריות מלאה על התנהגותו האלימה שהביאה למותו של המנוח. הנאשם תיאר את חילופי הדברים ביניהם, לאחר שהרגיש מושפל, כשאמנם שתי אלכוהול לפני כן, אך ברמה מבוקרת. תיאר את התנהגותו האלימה באירוע כחריגה, ובעצמו נבהל מעוצמת האלימות ותוצאות האירוע. תיאר תחושה של חרדה גבוהה כשהמנוח נפל כתוצאה מפגיעתו בו, וברח לביתו מהחשש להשלכות מעשיו.

שירות המבחן התרשם מתחושת השפלה חסרת אונים של הנאשם מול התנהגות המנוח, לצד בלבול וקושי לשלוט בדחפים תוקפניים הקשורים, בין היתר, לגילו הצעיר ולניסיונו הדל במצבים חברתיים.

הנאשם ביטא צער עמוק נוכח האובדן שגרם למשפחת המנוח, מתוך עמדה ערכית והבנה של משמעות אובדן החיים. מאז האירוע חווה סימפטומים פוסט-טראומטיים, אשר באים לידי ביטוי בקשיי שינה, ירידה במצב רוח ופחד תמידי מפני אובדן שליטה, ותיאר סימפטומים שמעידים על התקפי חרדה. ניכר, כי הנאשם עבר תהליך של התבוננות ביקורתית והשלמה עם העובדה כי עליו לשאת בעונש כבד ומבין כי זקוק לטיפול ומביע מוטיבציה ראשונית לטיפול ייעודי.

כיום, שוהה באגף עצורים כללי ללא בעיות משמעת, משולב במרכז חינוך, למד עברית בכיתת מתחילים ולקח חלק פעיל בסדנאות שונות.

שירות המבחן התרשם מצעיר בעל כוחות וכישורים לתפקוד יציב, אשר גדל ברקע נורמטיבי ומחזיק בעמדות תקינות וציות לחוק. אירוע העבירה נחוה כטראומטי וקיצוני בחייו, ותוצאותיו הקשות משפיעות עד היום על מצבו הנפשי והרגשי. ניכר כי מתקשה להתמודד עם הפגיעה העמוקה בדימויו ובתפישתו את עצמו כאדם מיטיב וחיובי. הנאשם כואב באופן כן את הנזק שגרם ועסוק במנוח ומשפחתו, ובמקביל מתקשה להתמודד עם הלחץ בו נתון כעת בחייו. לאחר שקלול גורמי הסיכון והסיכוי, מעריך השירות כי הנאשם נמצא ברמת סיכון נמוכה למעורבות בהתנהלות אלימה בעתיד.

על מנת לצמצם את הפגיעה בתפקודו בעתיד ולהגביר את סיכויי שיקומו נדרש בעניינו תהליך טיפולי רציף וממושך, כאשר הנאשם מביע מוטיבציה לכך. להערכת שירות המבחן, עונש של מאסר ממושך ומפגש אינטנסיבי עם אוכלוסייה עבריינית עלול להוביל לרגרסיה במצבו הרגשי, ועל כן מומלץ להימנע מעונש מאסר ממושך, ולשלב את הנאשם בטיפול תמיכתי במסגרת המאסר.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה טענה לפי רוח תיקון 137 לחוק העונשין, אשר עתיד להיכנס לתוקף ביולי 2019 והבהירה, כי אם התיקון היה בתוקף בזמן הגשת כתב האישום, התביעה הייתה מייחסת לנאשם המתה ביסוד נפשי של קלות דעת, עם עונש מקסימלי של 12 שנים.

במסגרת הסדר הטיעון, טענה ב"כ המאשימה לעונש ראוי של 6 שנות מאסר בפועל. הדגישה, כי הנאשם נטל את חייו של המנוח בשל ויכוח של מה בכך, ובשל השימוש במילה שהיתה מילת גנאי, לתפיסתו, הטיח בו 3 אגרופים. המנוח נפטר בגיל 43, ולאחר הטיעונים לעונש נמסר, כי המנוח - אזרח זר אף הוא, הותיר אחריו אישה ובן. לגישה, האינטרס הציבורי מחייב להטמיע בציבור את הערך של קדושת חיי האדם וריסון דחפים אלימים.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ב"כ המאשימה ציינה כי הוגש תסקיר חיובי בעניינו של הנאשם, שהוא בחור צעיר נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו וניכר כי הוא מתקשה לעכל את התוצאה הקטלנית עליה הוא מתחרט. אמנם, הנאשם החל לנהל הוכחות, אך לא היתה מחלוקת עובדתית, אלא עלתה סוגיה רפואית ומשפטית באשר לקיומו של קשר סיבתי בין מעשי הנאשם לתוצאה הקטלנית, כך שהתביעה מייחסת לו לקיחת אחריות מלאה.

לשאלת בית- המשפט בדבר מתחם העונש ההולם, טענה למתחם שנע בין 6 ל-9 שנות מאסר, כאשר יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

לאחר שהוברר, כי קיימת נכונות מצידו של אביו של הנאשם לפצות את משפחת הקורבן, עתרה להשתתף פיצוי, ובשלב מאוחר יותר מסרה את פרטי אשתו ובנו של המנוח.

5. ב"כ הנאשם טענה תחילה כי הסניגוריה הציבורית עותרת לדחות את הטיעונים לעונש עד לאחר כניסת התיקון לחוק, ולאפשר את שינוי הוראת החיקוק ואת הכרעת הדין. לא נעתרתי לבקשה זו, במיוחד לאור הצהרת התביעה והטיעון המהותי ברוח התיקון.

הסניגורית הפנתה לתסקיר, ממנו עולה כי המדובר באדם צעיר כבן 21 שנים, שהיה פחות מעורב בסיטואציות חברתיות, בחור שקט שמתמיד בעבודה, הגיע לארץ ומיד התחיל לסדר את מעמדו בארץ, והחל לעבוד מהיום השני שהגיע לישראל. הבילוי אליו יצא נדיר לאורחות חייו, וזאת הפעם הראשונה בה היה באותו מועדון. טענה, כי מעדויות שנשמעו אודות המועדון, עולה כי אופיין בעימותים ופציעות רבות, והוא נסגר באופן תדיר על הרקע האמור.

צינה, כי לאחר בילוי בתל אביב נקלע הנאשם למועדון לדקות ספורות, לא חיפש עימותים וגם לא ידע כיצד להתמודד עם הסיטואציה. הוא פגש במנוח, שלפי העדויות היה מורגל יותר בעימותים ונהג לבלות עם חבורה במקום, כאשר המנוח פנה לנאשם וביקש ממנו סיגריה. הנאשם אינו מעשן, ועל כן השיב לו בכנות בשלילה. המנוח סבר, בטעות, שהנאשם אינו מעניין לתת לו סיגריה, ואז החל לגדף אותו, כשבין השניים התפתח ויכוח. לגישתה, המנוח יזם את כל האינטראקציה והנאשם לא ידע להתמודד עם הסיטואציה שנוצרה באופן הנכון.

האירוע תועד בסרטון, בו צפה בית-המשפט במהלך ההוכחות, כשנראה בבירור שהמכה שהפילה את המנוח ארצה היא מכה אחת, ושלוש המכות שקדמו לה היו קלות. מדובר בשני גברים, שניהם בגיל חסון וצעיר, כאשר הנאשם נתן מכת אגרוף אחת, שהיתה הקטלנית. כפי שעולה מהתסקיר, הנאשם נבהל מעצם העימות ומעוצמת המכה שהפילה את המנוח, וברח לביתו.

הדגישה, כי הנאשם לא נטש את המנוח בפינה חשוכה בלי עזרה, אלא נבהל וברח בידעו שהמנוח מוקף אנשים. העדויות העלו, כי גם הפרמדיקים שהגיעו למקום לא חשבו שיש למנוח חבלה מעבר לשכרות והשתתפות בתגרה.

מהתסקיר עולה, כי יומיים אחרי מעצרו, כשנודע לו שהמנוח נפטר, היה במצב מאוד קשה. הנאשם רואה את עצמו כאחראי למעשים, נטל חיים של אדם ומתקשה לחיות עם זה. הנאשם מצר מאוד על מותו של המנוח, וידע שאין דבר שיכפר על כך. הנאשם הציע להטיל עליו פיצוי בסך של כ-40,000 ₪, לאחר שווידא עם אביו שאכן תשלום הפיצוי אפשרי.

ב"כ הנאשם הדגישה, כי לדעתה היו קשיים ראייתיים רבים בתיק, אשר הובילו לעיכוב גיבוש חוות-דעת פתולוגית, ונדרש זמן רב כדי לוודא שקיים קשר סיבתי.

ב"כ הנאשם עתרה למתחם עונש הולם שנע בין שנה ועד ארבע שנות מאסר, ולמקם את העונש בתחתית המתחם לאור התסקיר החיובי, חרטת הנאשם ורצונו לפצות את משפחת המנוח.

6. בדברו לבית-המשפט, מסר הנאשם באמצעות הסניגורית: "אני רוצה להתנצל בפני המשפחה של המנוח על זה שגרמתי כל כך כאב למשפחת המנוח, אני לא יודע אם יש לו או אין לו ילדים. אני מבקש להתנצל בפני מדינת ישראל שהפרתי את החוק בישראל וגרמתי לכך שהיה צריך לבזוז עליי משאבים" (עמ' 68 לפרוטוקול, שורות 5-7).

7. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

8. אשר לערך החברתי המוגן, הנאשם במעשיו פגע בערך קדושת החיים. בערב שבו יצאו צעירים לבילוי, ועל רקע עניין של מה בכך, חיו של אדם נגדעו במוות מיותר וסתמי, וכך קבע בית-המשפט העליון:

"דומה, כי כבר נאמר כל שניתן על הקלות הבלתי נתפסת בה נגדעים בארצנו חיי אדם, ולא נותר אלא לחזור על הדברים. חילופי דברים וסכסוכים של מה בכך מובילים במקרים רבים מדי ובמהירות גדולה מדי לשליפת כלי נשק, קר או חם, או לנקיטה במעשי אלימות קטלניים. יתרה מכך, לעיתים נדמה שחל פחות בלתי נסלח ובלתי נסבל בערכם של חיי אדם. בראש ובראשונה עלינו לשוות לנגד עינינו את המנוח שחיו קופדו בנסיבות שאין להשלים עימן, ולהגנה על ערך החיים וקדושתם שמור משקל משמעותי ביותר במלאכת הענישה..." (ע"פ 9422/11 דהן נגד מדינת ישראל [3.7.13], פסקה 8).

וכן:

"מנקודת מבט מוסרית ומשפטית יש לתת ביטוי לערך קדושת החיים, וזאת לא רק באמצעות הטלת איסור פלילי על פגיעה בערך זה, אלא גם בגזירת העונש המתאים. על העונש להיקבע מתוך ההבנה הבסיסית כי כל אדם הוא עולם ומלואו, ופגיעה בו היא, כשלעצמה, מעשה חמור מאין כמותו. יתרה מכך: פגיעה באדם אחד פוגעת לא רק בעולמו שלו, אלא גם בעולמות של אלו הקרובים לו - משפחה וחברים, שנאלצים להתמודד עם קשיים שאין דבר שיכול לרככם. לכך יש לתת את המשקל הראוי..." (ע"פ 3545/18 קיקס נגד מדינת ישראל [24.2.19], פסקה 5).

9. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, ייאמר, כי עסקינן באירוע אלימות מתפתח, לא מתוכנן, שהסתיים במוותו הטראגי והמיותר של המנוח.

האירוע התרחש לפנות בוקר, בסביבת מועדון בילוי, אשר תואר על-ידי חלק מהעדים כמקום שבו מתרחשים אירועי אלימות רבים בין המבלים השתיים, רבים מהם תושבים זרים. אין בכך כדי להקל בחומרת מעשיו של הנאשם, כאשר המגע עם המנוח התחיל בעקבות בקשתו של המנוח לסיגריה. התוצאה לא היתה ידועה מראש: לא היתה כל היכרות בין הנאשם למנוח, הנאשם לא הצטייד בכלי נשק כלשהו, ונראה שהכינוי בו פנה אליו המנוח, אותו תפס כמעליב ומשפיל, הביא להתנהלותו האלימה כלפי המנוח. בהמשך, הנאשם הכה באגרוף את המנוח 3 פעמים באזור צווארו ובפניו, ובשלב זה אף נעשה נסיון על-ידי אחר להפריד בין הנאשם לבין המנוח. אלא, שהנאשם התקרב שוב אל המנוח, והכה אותו בכוח באמצעות אגרופו בפניו. כתוצאה מעוצמת האגרוף הרביעי, נפל המנוח לאחור וראשו הוטח

במדרכה. למנוח נגרמה חבלה בראשו עם סיבוכים נלווים אשר הביאו לפטירתו כעבור 3 ימים.

כאמור, בין הנאשם לבין המנוח לא הייתה היכרות מוקדמת, וקיים ביניהם פער גילאים, כאשר המנוח היה כבן 43 והנאשם כבן 21.

נסיבה לחומרה היא בריחתו של הנאשם מהמקום, תחילה אל השוק הסמוך ולאחר מכן אל ביתו, כשהוא הותיר את המנוח שרוע על המדרכה. כפי שטענה הסניגורית, היו במקום אנשים נוספים בעת האירוע, שהזעיקו עזרה ואף ניסו לסייע למנוח לקום, אך אין בכך כדי להפחית מהתנהלותו הבלתי-מוסרית של הנאשם לאחר האירוע, כשביודעין הותיר את המנוח חבול על הקרקע.

לצד נסיבות אלו, הצהירה התביעה, כי הנאשם לא חפץ בתוצאה הקטלנית, והיא רואה בו כמי שפעל מתוך יסוד נפשי של קלות דעת ולא של אדישות.

10. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, מצא המנוח את מותו הרחק מביתו וממשפחתו. מעט מאוד ידוע אודות המנוח, אך הוברר, כי הוא הותיר אחריו אישה ובן בארץ מוצאו, והם נתנו אישור לתרום את איבריו.

11. לעניין מדיניות הענישה הנוהגת, ייאמר באופן כללי, כי עד היום, מנעד הענישה הנוהגת בעבירת ההריגה הוא רחב:

"מנעד הענישה הנוהגת בעבירת ההריגה הוא רחב. יש שעבירת ההריגה קרובה בנסיבותיה לעבירה של גרם מוות ברשלנות, ויש שהיא קרובה בנסיבותיה לעבירת הרצח. בנוסף, העונש מושפע כמובן מהנסיבות הייחודיות של כל מקרה ומקרה ומנסיבותיו האישיות של הנאשם..."
(ראו בע"פ רבאייב נגד מדינת ישראל [24.12.18], פסקה 11).

12. עם זאת, גם על-פי הפסיקה הקיימת, ניתן לראות ביטוי ליחס השונה בין ה"אדיש" לבין "קל הדעת" ברמה המוסרית, באופן שיש בו כדי להשליך על הענישה הראויה:

"ההבדל 'בין הפזיזות' (במובן ה'קל' ובמובן ה'חמור') הוא במחשבתו של הנאשם בהקשר לתוצאת מעשהו. ולא הרי זו כהרי זו מבחינת 'פליליות' המוסרית והאנטי חברתית. שלא דומה מי שנוטל סיכון תוך שהוא אדיש לתוצאה האסורה ולא אכפת לו כלל אם היא תקרה, למי שאינו חפץ בתוצאה כזאת ומקווה שלא תתרחש..." (ע"פ 1100/93 סובאח נגד מדינת ישראל, פ"ד מז(3) 635, 643 (1993)).

13. ואכן, מאז מתן הכרעת-הדין פורסם תיקון 137 לחוק העונשין, שמטרתו העיקרית היא לקבוע מדרג בין עבירות ההמתה. לענייננו, לפי הדין הקיים, גרימת מוות בקלות דעת נכללת בעבירת ההריגה, שהעונש הקבוע לצידה עומד על 20 שנות מאסר. על-פי התיקון, נקבעה עבירה חדשה בסעיף 301ג' שכוותרתה

"המתה בקלות דעת". ההצדקה לקביעת עבירה חדשה זו מבוססת על הפער הניכר בין מידת אשמתו של מי שממית תוך אדישות לאפשרות גרימת המוות לבין מי שמקווה שהתוצאה הקטלנית לא תתרחש, אף על-פי שהיה מודע לאפשרות התרחשותה. בהתאם, העונש הקבוע לצד עבירה זו עומד על 12 שנות מאסר, עונש שהוא קל באופן ניכר מהעונש הקבוע היום בצד עבירת ההריגה. על-פי דברי ההסבר לסעיף, עונש מירבי זה עולה בקנה אחד עם העונשים הנגזרים בגין הריגה בתאונות דרכים, אך במקביל מאפשר לגזור עונש הולם במקרים חמורים של המתה בקלות דעת - כגון מקרים שבהם ההמתה בוצעה תוך הפעלת אלימות כלפי הקורבן (הצעות חוק הממשלה - 972, 16.11.15, 166, בעמ' 177).

14. מתחם העונש ההולם ייקבע, איפה, לאור עקרונות התיקון (כאמור בסעיף 25(ב) לתיקון) תוך הפניה לפסיקה קיימת, כאשר עסקינן במי שגרם למותו של אדם אגב ויכוח סתמי, תוך הפעלת אלימות של אגרופים, כאשר האגרופ הרביעי והקטלני הוטח בכוח רב בפניו של המנוח, ומעוצמת המכה נפל המנוח לאחר וראשו הוטח במדרכה - ואין מחלוקת שהנאשם לא חפץ בתוצאה הקטלנית ופעל כמי שהיה קל-דעת.

15. עיניתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 177/09 **אדטו נגד מדינת ישראל** [5.1.10]: המערער הורשע בבית-המשפט המחוזי על בסיס הודאתו, לאחר שמיעת רוב הראיות, בעבירה של הריגה. המערער ואביו יצאו לביתו של המנוח לאתר את כלבת האב אשר נעלמה. כאשר פגשו אותו החלו להכותו במקלות שמצאו במקום. המנוח, אשר התגונן, הכה את האב באמצעות מקל. בהמשך, המערער הרים אבן גדולה וזרק אותה לכיוון בית החזה השמאלי של המנוח, וכתוצאה מכך נגרמו לו שברים בצלעות, קרע בטחול ודימום מסיבי בחלל הצפק. לאחר מספר דקות נפטר המנוח. צוין, כי המערער ואביו ניסו להושיט למנוח עזרה רפואית ראשונה, התקשרו למד"א, כאשר המערער יצא אל פאתי המושב כדי להוביל את רכב מד"א למקום האירוע. נקבע שהלך המחשבה הפלילית שליווה את המעשה, התבטא באדישות ושוויון נפש ביחס לאפשרות שתיגרם התוצאה הקטלנית.

על האב, שהורשע בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות, הוטל עונש מוסכם של 18 חודשים. בעניינו של המערער עתרה המדינה ל - 6 שנות מאסר כעונש ראוי, ובית-המשפט המחוזי הטיל על המערער, צעיר נעדר עבר פלילי, עונש של 6 שנות מאסר בפועל לצד פיצוי.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

ע"פ 1448/16 **טקלגרני נגד מדינת ישראל** [9.5.16]: המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של הריגה. המערער, בעלים של חנות בתל-אביב, שהה בעסק עם חברים בשעה 5 לפנות בוקר והם שיחקו קלפים. המנוח הגיע לפתח החנות בעודו שתוי, ודפק בחוזקה על הדלת. המערער סירב לפתוח את הדלת והעיר למנוח על החבטות שהוא חובט, אולם המנוח לא עזב. המערער פתח את הדלת, המנוח תפס את חולצתו ואמר לו

לבוא איתו החוצה, והמערער דחף אותו מפתח החנות אל הסמטה. בהגיעו לקצה הסמטה הרים המנוח אבן ונופף בה באיום לכיוון המערער, וזה נטל לידי גזע עץ באורך מטר ובעובי של 9 ס"מ, כאשר חבריו של המערער יצאו מהחנות והפרידו בין השניים. המנוח השתחרר מהאחיזה שאחזו בו החברים וחזר בריצה לכיוון המערער שעמד בפתח הסמטה, כשבידיו אבן בגודל אגרוף, אז הרים המערער את גזע העץ והלם באמצעותו בראשו של המנוח. המנוח התמוטט ונפל ארצה מחוסר הכרה, וכעבור יומיים נפטר עקב חבלת ראש. טענת המערער להגנה עצמית נדחתה, אם כי בניגוד לענייננו, המדובר בסיטואציה נושקת להגנה עצמית. נקבע, כי היסוד הנפשי שהתקיים הוא יסוד של פיזיות שבא לידי ביטוי בחזות מראש של התרחשות התוצאה האסורה לצד אדישות לאפשרות גרימת התוצאה או לפחות קלות דעת ביחס אליה.

התביעה טענה למתחם ענישה שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר, ועתרה לעונש של 4 שנות מאסר בפועל, ואילו הסניגור ביקש להטיל עונש מאסר שלא יעלה על 18 חודשים. בית-המשפט המחוזי ציין כי מדובר באירוע חריג, כאשר לא היתה כל היכרות מוקדמת בין השניים, המנוח היה התוקפן לאחר שהיה שתוי, והמערער לא התכוון כלל להיכנס לתגרה או לגרום למותו של המנוח. התנהגותו של המערער לאחר האירוע נזקפה לזכותו, כשהגיע לבית-החולים כדי ללוות את המנוח ולהתעניין במצבו, הסביר לבני משפחתו של המנוח את הנסיבות, הסגיר את עצמו למשטרה, ולקח אחריות כאשר שיתף פעולה בחקירה. בנוסף, המערער שילם פיצוי "בסכום עתק" למשפחת המנוח. נקבע מתחם ענישה, בנסיבות שכונן כחריגות, שנע בין 30 ל- 48 חודשי מאסר, ועל המערער הוטל עונש של 30 חודשי מאסר בפועל.

בערעור הוצגה הסכמה בין ב"כ הצדדים, לפיה המערער חזר בו מהערעור על הכרעת-הדין, ולאור הנסיבות המיוחדות של המקרה, עונש המאסר הועמד על תקופת המאסר אותה נשא המערער עד לערעור - 18 חודשים.

ע"פ 11/99 ויניצקי נגד מדינת ישראל [28.3.99] (הוגש על-ידי ההגנה): המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בבית-המשפט המחוזי בעבירת הריגה ונדון ל-15 חודשי מאסר בפועל.

המערער החנה את רכבו בשטח חניה פרטית ליד בניין מגוריו של המנוח, שפנה אל המערער בדרישה שיפנה את רכבו, אך המערער סירב. בין השניים התפתח ויכוח והרוחות התלהטו. שכן שהגיע למקום פנה בצעקות אל חברו של המערער ואמר לו שהמנוח חולה לב. בהמשך הוויכוח בין השניים דחף המנוח את המערער בשתי ידיו, ואז הכה המערער במנוח אגרוף בעוצמה חזקה באזור המצח, וכתוצאה ממכה זו הופל המנוח ארצה. כתוצאה ממכת האגרוף נגרם למנוח שבר בעצם המצח, והוא גם נחבל בראשו מהאספלט במגרש החניה שעליו נפל. עקב החבלה שנחבל, נגרמו למנוח דימומים קשים במוח, וכתוצאה מהם נפטר לאחר 17 ימים. המערער כבן 28, המנוח היה כבן 67, וטענת הגנה עצמית שהעלה נדחתה.

נקבע כי המערער היה אדיש לתוצאה הצפויה מהמכה כלפי המנוח (כשהשופט אנגלרד קבע כי נתקיימה, לפחות, החלופה של קלות דעת).

ערעור המדינה באשר לקולת העונש התקבל. נקבע, כי חרף העובדה שהמערער נעדר עבר פלילי וכי המנוח

דחף את המערער לפני המכה הקטלנית, נסיבות המקרה מצדיקות החמרה בעונש ל - 30 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 1682/12 **גוטליוב נגד מדינת ישראל** [7.4.13] (הוגש על-ידי התביעה): המערער הודה והורשע בבית-המשפט המחוזי בעבירות של הריגה, הדחה בחקירה ואיומים, לאחר שמיעת חלק מפרשת התביעה. המערער, יחד עם בת-זוגו, ערכו במשך שעותיים חיפושים אחרי בתה של בת-הזוג, ולקראת השעה 2:00 הבחינו המערער והאם בקטינה כשהיא מתקרבת לכיוון ביתה בלוויית קטין יליד שנת 1993, שהיה כבן פחות מ- 17 (להלן: "המנוח"). המערער רץ לכיוון המנוח והיכה אותו באגרופ בראשו, באופן שגרם למנוח ליפול אחורנית על הקרקע ולאבד את הכרתו. כתוצאה מכך, נגרמו למנוח שני שבירים בראשו, וצוין כי לא ידוע בבירור האם השבירים נגרמו כתוצאה ממכת האגרופ, או כתוצאה מהנפילה על הקרקע. בהמשך, עלתה הקטינה לביתה והביאה כוס מים למקום בו שכב המנוח, ואילו האם שטפה את ראשו של המנוח. בשעה 03:30 לערך העלה המערער, יחד עם חבר אותו הזעיק למקום, את המנוח לדירת האם, שם השכיבו את המנוח בסלון, ובכל אותה עת היה המנוח מחוסר הכרה. במהלך האירועים הדיח המערער את הקטינה שלא תספר לאיש על כך שהוא שהיכה את המנוח. רק כעבור מספר שעות, לאחר שהמנוח הכחיל, הזעיקו האם והמערער אמבולנס, אשר פינה את המנוח לבית החולים, וכעבור יומיים הוא נפטר. על פי כתב האישום המתוקן, מותו של המנוח נגרם הן בעקבות מכת האגרופ שהכה המערער בראשו, הן בשל אי הזעקת סיוע רפואי מיידי.

בית-המשפט המחוזי התייחס כנסיבה לחומרה לכך שהמערער לא הזדרז להזעיק סיוע רפואי במשך מספר שעות וכי הדיח את הקטינה שלא לגלות את מעלליו. עם זאת נקבע, כי מעשה ההמתה אינו מצוי במדרג הגבוה ביותר של עבירת ההריגה, שכן המערער לא השתמש בכלי נשק כלשהו, ואף פעל מתוך קלות דעת לגבי התוצאה הקטלנית. על המערער, בעל עבר פלילי בעבירות אלימות ואיומים ונשא מאסרים קצרים, אשר היו תלויים כנגדו מאסרים מותנים בגין עבירות אלימות, הוטל עונש של 10 שנות מאסר והופעלו שני מאסרים מותנים - כך שסך-הכל הוטל עליו עונש מאסר של 11 שנים וחודשיים.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

ת"פ (מחוזי ב"ש) 8312-07 **מדינת ישראל נגד דנינו** [30.11.09] : הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הריגה. המנוח עבד בהתקנת רציף עץ בבית פרטי. הנאשם, שהתגורר בבית סמוך, ביקש ממנו להפסיק את עבודתו אשר גרמה לרעש. הנאשם ירד מביתו, הגיע אל המנוח שהיה בחצר הבית הסמוך ובין השניים התפתח ויכוח במהלכו צעקו זה על זה והמנוח נטל לידו קרש. במהלך הוויכוח הרים הנאשם קרש שהיה במקום והכה פעם אחת עם הקרש בראשו של המנוח. המנוח נפל והנאשם עזב את המקום.

כתוצאה מהמכה החל המנוח לחוש ברע, לאחר כמה שעות איבד את הכרתו ופונה לבית- חולים, ולמחרת נפטר. מותו של המנוח נגרם כתוצאה מהחבטה שחבט הנאשם עם קרש בראשו, אשר גרמה לשבר בגולגולת, נזק חמור למוח ודימומים אשר גרמו למוות.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו עתרו לעונש מוסכם של שנתיים מאסר ופיצוי בסך ₪ 650,000

למשפחתו של המנוח, וההסדר כובד על-ידי בית-המשפט. צוין על ידי התביעה, כי בבסיס הסדר הטיעון עמדו קשיים ראייתיים לא מבוטלים, התשלום של הפיצוי המשמעותי ונסיבותיו של הנאשם, אשר היה נעדר עבר פלילי והודה במעשיו בפני שוטרים בשלב מוקדם.

16. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת **מתחם עונש הולם אשר נע בין 54 חודשים עד 9 שנות מאסר בפועל לצד פיצוי משמעותי.**

17. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור). על כן, עונשו ייגזר בתוך המתחם ויש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

18. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות ייאמר, כי עולה תמונה של אדם צעיר, מהגר עבודה מאוקראינה, אשר גדל בנסיבות חיים דלות. שירות המבחן התרשם מחוסר האונים והבלבול של הנאשם אל מול תחושת ההשפלה אותה חווה, על רקע גילו הצעיר וניסיונו הדל במצבים חברתיים.

הנאשם נעדר עבר פלילי, וההתרשמות העולה ממכלול הטיעונים והאמור בתסקיר היא, כי נקט בהתנהגות אלימה שאינה מאפיינת אותו וחריגה לאורח חייו.

הנאשם זכאי ליהנות מאותה הקלה של מי שמודה במיוחד לו מלכתחילה, שכן שמיעת הראיות היתה ממוקדת בשאלה משפטית, וניכר כי לקח אחריות מלאה על מעשיו ומקבל בהשלמה את הידיעה שיש להטיל עליו עונש מאסר. הנאשם ביטא צער עמוק נוכח האובדן שגרם למשפחת המנוח, תיאר כאב יומי המייסר אותו, תוך הבנה למשמעות אובדן החיים והטראומה שחוו בני משפחת המנוח, ובעצמו סובל מפוסט-טראומה. מעבר להתרשמות שירות המבחן ודבריו הכנים לבית-המשפט, הנאשם מסר ביוזמתו כי ברצונו לפצות את משפחת המנוח.

הנאשם נמצא לבדו בארץ, כאשר בתחילת מעצרו התקשה להסתגל לתנאי המעצר ובמיוחד כאשר נודע לו על פטירת המנוח - אז חווה סערה רגשית והוצף במחשבות אובדניות. בהמשך חש התייבבות רגשית וכיום הסתגלותו למעצר תקינה, כשהוא מצוי בקשר טלפוני עם הוריו, ואביו הגיע לארץ לבקרו.

שירות המבחן מעריך כי הנאשם נמצא ברמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות אלימה וכי עונש של מאסר ממושך שיכלול מפגש אינטנסיבי עם אוכלוסייה עבריינית עלול להוביל לרגסיה במצבו הרגשי ולהעצים את המשבר בו נתון.

כל הנתונים שנסקרו לעיל מביאים למסקנה, שלמעשה אינה שנויה במחלוקת, לפיה יש להעמיד את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

19. לפיכך, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

עמוד 10

54 חודשי מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו - 26.5.18.

12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות אלימות ו/או עבירות המתה.

מורה על תשלום פיצוי על סך 40,000 ₪ לאשתו ובנו של המנוח, עד ליום 1.1.2020. ב"כ המאשימה תידע את אשתו של המנוח בדבר הפיצוי שנפסק, ותמסור פרטיה למזכירות בית-המשפט תוך 14 ימים.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה אייר תשע"ט, 30 מאי 2019, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.